

de ikke maa „faae en saadan Udstrækning, at de kræve nogen betydelig Del af Felt hæren til Hjælp ved dette Forsvar, da man i modsæt Tilfælde ved de Fæstningsanlæg, hvormed Hensigten skulde være at give Felt hæren Frihed til at operere og bekæmpe Fjenden endog langt fra Hovedstaden, tværtimod vilde svække dens Gønde dertil.“ Det er Regjeringens Standpunkt, og det er det rigtige Standpunkt. Der er ingen Tvivl om, at det er en ganske overordentlig stor Svækkelse af det, som dog maa være Hovedformaålet, at møde den Fjende, der overfalder os, ved Landgangsforøget, at have denne store, fuldstændige Befæstning med sit overordentlig store Krav paa Befætning i Ryggen. Et andet Spørgsmaal er, om den lette Befæstning, hvorpaa Regjeringens oprindelige Forslag gaar ud, vil kunne svare til det Niemed, som Regjeringen tænker skal naas ved den. Om det vil være muligt for den lille Del af Hæren, som kunde overlades til Befætning af denne Befæstning, som jo skulde have en uhyre Udstrækning, hvis den skulde kunne beskytte Kjøbenhavn mod Beskydning af Feltstyks, at udføre sin Opgave, det skal jeg ikke indlade mig paa; men jeg siger, at der er den Uoverensstemmelse tilstede, at Regjeringen betragter det som meget farligt for den afgjørende Kamp at have en Fæstning af første Rang i Kjøbenhavn, hvortilmod Udvalgets Mindretal mener, at det skal være Hærens Hovedreduite, og det, der foresæver Mindretallet, er, at en Kamp skal føres her ihærdig indtil det Sidste, og at det er ved at lade Hæren gaa ind i denne Fæstning, at Danmark skal opretholdes i saa lang Tid som muligt, i det Mindste Uger igjennem. Som vi have hørt, og som Enhver veed, er jo en saadan Fæstnings Gønde til at modstaa en overmægtig Fjende meget begrænset, men Fæstningen Kjøbenhavn skal i saa lang Tid som muligt holde Danmarks Gønde reist indenfor sine Volde. Det er det Forsvar, som Mindretallet har opstillet, og som jeg siger Opinionen har sluttet sig til, og det er dette, hvorefter jeg taler. Naar jeg altsaa kommer til at optræde med en Kritik ligeoverfor Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning, saa veed jeg meget vel og gjentager det med Fornøielse, at det ikke er Krigsministeren, jeg her taler mod, thi Krigsministeren vil tværtimod dele min Anskuelse, og jeg støtter mig paa Krigsministerens Anskuelse ligeoverfor Spørgsmaalet om det Fordærlige ved at gjøre Kjøbenhavn til en saadan Hovedfæstning. Et saadant stærkt befæstet Kjøbenhavn og et endeligt koncentreret Forsvar af denne stærke Fæstning er altsaa det, som Folkethings Mindretal stiller op som et Hovedpunkt i sin Forsvarsplan. Et andet Hovedpunkt, som jeg dog vil nævne, idet jeg skal lade alt Andet ligge, er den stærke Udvikling af Flaaden og det netop af Flaadens større Kampflibe. Det er ikke nok, at vi blive ved, som vi i en Række af Aar have gjort, at sætte meget betydelige Beløb paa en bestandig Nybygning af

saadanne Krigsmaskiner, men vi skulle sætte endnu langt større Beløb derpaa, vi skulle tilveiebringe en betydelig Styrke, som er i Stand til at møde vor Fjende paa Søen. Ja, det ærede Medlem i min Nærhed (Jepsen) er saa lykkelig stillet, at han jo endog med Fortrøstning kan se denne Flaade optage Kampen med en os nærliggende Stormagt; for ham er der aldeles Intet, der skulde skræmme bort fra den Forestilling, at Kampen udfægtedes paa Søen mellem vor og den fremmede Flaade. Jeg kan da begribe, med hvilken Enthusiasme det ærede Medlem maa kunne tale for Flaadens Forøgelse, og i Sandhed, jeg vilde ikke staa tilbage for ham, hvis jeg paa nogen Maade kunde være en lignende Fortrøstning; men det er den, jeg beklager, at jeg ikke ser mig i Stand til at dele. Altsaa, de to Hovedpunkter, hvorom der er Tale, er: Koncentration af Landets Forsvar om det stærkt befæstede Kjøbenhavn og en kraftig Udvikling af Flaaden i Retning af Tilveiebringelse af en større Mængde store Kampflibe — naturligvis store efter vore Forhold, ikke Stibe som „Kaiser Wilhelm“ eller Lignende. Der vil jeg, for først at henvende mig til det første Hovedpunkt, til Spørgsmaalet om den stærke Fæstning, sige, at, ligesaa finantsiel uoverkommelig som Manen forekommer mig at være, dersom man stillede sig paa det rent finantsielle Standpunkt, ligesaa militær uoverkommelig forekommer den mig at være, naar man ser den blot fra det militære Standpunkt. Jeg tænker navnlig paa den store Hærstyrke, der skulde være tilstede, og vel at mærke altid være tilstede; thi det er jo dog utænkeligt, at, naar Noget vilde gjøre den Anstregelse at komme og beleire Kjøbenhavn fra Landtiden, han da ikke skulde være os i den Grad decideret overlegen paa Søen og handle saa klogt, at det Første han gjorde, var at affjære Forbindelsen mellem Rigets forskellige Dele, og derfor maatte man altsaa stadig indrette sig saaledes, at man kunde skaffe den fornødne Styrke tilveie paa Sjælland alene. Dette anser jeg nu for at være ugjørligt, i det Mindste dersom der skulde være Skygge af Tale om at føre noget Forsvar paa noget andet Punkt, og dersom der skal være Skygge af Tale om at møde et Landgangsforøget paa nogensomhelst kraftig Maade. Men hvad der endvidere forekommer mig at være indlysende, er, at Sandsynligheden for den Eventualitet, under hvilken denne Fæstning skulde gjøre sin Nytte, er saa overordentlig ringe, at den praktisk taget næsten maa kunne siges at være lig Null, og man derfor aldeles ikke kan føle sig opfordret til, selv om Opgaven kunde løses, at ville offere store Summer paa dens Løsning. Hvilket er nemlig den Kombination, der skal finde Sted, for at overhovedet denne stærke Fæstning kan komme til at vise sin Nytte? Det er for det Første, at en Stormagt skal have til Formaal at ville tilintetgjøre Danmark, indtage Sjælland og Hovedstaden,